

Krav på djurvälstånd skapar rättvis konkurrens

Oron för att EU:s tuffare lagstiftning för djurvälstånd och miljö skulle hota livsmedelsföretagens förmåga att konkurrera internationellt kan vara omotiverad. Det visar en ny forskningsrapport från AgriFood, ett samarbete mellan Ekonomihögskolan vid Lunds universitet och Sveriges lantbruksuniversitet.

Skillnader i nationell lagstiftning kan påverka jordbruks- och livsmedelsföretagens internationella konkurrenskraft. Exempelvis sägs EU:s hårda krav på djurskydd och miljöhänsyn ofta resultera i extra kostnader för EU-jordbrukare som konkurrerar på den globala marknaden. AgriFoods nya studie utmanar den här synen.

– Vår studie visar att villkoren utjämnas när dagligvaruhandeln och livsmedelsindustrin ställer krav i nivå med EU:s regler även på jordbrukare utanför EU, förklarar Cecilia Carlsson, nationalekonom på AgriFood och författare till rapporten *”Private standards – leveling the playing field for global competition in the food supply chain?”*.

Eftersom företagen i dagligvaru- och livsmedelsindustrin är förhållandevis få till antalet har de stort inflytande och kan därför ställa krav som i praktiken blir tvingande för deras leverantörer. I situationer där lagstiftningen skiljer sig åt mellan olika länder, bidrar ofta branschens egna avtal, certifieringar och självpåtagna regler till att minska skillnader i villkor för producenterna. Sammantaget bildar dessa krav så kallade privata standarder som skapar mer likvärdiga förutsättningar för internationell handel.

Enligt studien sker en viss utjämning av produktionsvillkoren i olika länder, men skillnader kvarstår och harmoniseringen är inte fullständig. Även frågan om insyn kvarstår, som hästkötsskandalen aktualiserat.

– Företagen vill ta ansvar, men det är svårt att bedöma i vilken grad deras krav på djurvälstånd och arbetsvillkor verkligen efterlevs eftersom de inte alltid kontrolleras av en oberoende part, som certifierar produktionen, säger Cecilia Carlsson och fortsätter:

– Det är ändå tydligt att vi även måste titta på branschens krav och inte bara lagstiftningen för att förstå dynamiken bakom jordbrukarnas internationella konkurrenskraft.

Läs rapporten: [<http://www.agrifood.se/publication.aspx?fKeyID=727>]

Kontakta: Cecilia Carlsson, utredare, Institutet för Livsmedelsekonomisk analys, Ekonomihögskolan vid Lunds universitet. cecilia.carlsson@agrifood.lu.se eller 046-222 07 98. Helena Johansson, föreståndare, Institutet för Livsmedelsekonomisk analys, Ekonomihögskolan vid Lunds universitet. helena.johansson@agrifood.lu.se eller 046-222 07 96.

AgriFood Economics Centre, där Institutet för Livsmedelsekonomisk analys ingår, är ett samarbete mellan Ekonomihögskolan vid Lunds universitet och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Se www.agrifood.se